

قضاؤت تاریخ و تشکیل دولت صهیونیستی

دکتر جمشید ثریا

چکیده

مظالم هیتلر نسبت به یهودیان در آلمان و کشورهای زیر سلطه نیروهای هیتلری در پایان جنگ جهانی دوم مظلومیّت مضاعفی برای یهودیان ایجاد کرد که با استفاده از آن می‌توانستند در هر نقطه از جهان از حقوق و امتیازات برابر با همه ملت‌ها برخوردار شوند و تبعیضات و ستم‌های گذشته را جبران کنند ولی صهیونیست‌ها بدبخت عوامل خود در فلسطین دست به چنان اعمال و حشیانه‌ای زدند که خاطره آزار و مظلومیّت‌های گذشته بتدریج از خاطره‌ها محو شد و حکومت غاصب صهیونیستی در فلسطین که در خون و آتش زده شد برای بقای خود در طول پنجاه سال به چنان فحایعی دست زد که دست کمی از فجایع هیتلر و نازی‌ها نداشت.

در این مقاله سعی گردیده است که با کمک گرفتن از تاریخ و موارد حقوقی مسائل فلسطین مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد و نشان داده شود که چگونه صهیونیست‌ها با کمک قدرت‌های بزرگ ملتی را ز سرزمین آباء و اجدادی خود بیرون رانده و بجای آن دولتی اشغالگر را جانشین کردند و سپس با طرح و نقشه سعی کردند تا کلیه اقوام یهود را که در کشورهای جهان پراکنده بودند در فلسطین اشغالی اسکان دهند. همچنین در این مقاله چگونگی تشکیل حکومت صهیونیستی و نقش جامعه ملل و سپس سازمان ملل متّحد در ایجاد این حکومت غاصب مورد بررسی قرار گرفته است.

طبعی است که روند مسئله فلسطین از مسیر ملت‌های عرب و بطور کلی کشورهای اسلامی قابل تفکیک نیست، چرا که صهیونیست‌ها و هم‌پیمانان آنها می‌کوشند استیلاً خود رانه تنها بر ملت فلسطین بلکه بر کل جهان اسلام تحمیل کنند. بدیهی است که ملت فلسطین به کمک کشورهای اسلامی با همه توطنه‌های صهیونیستها که هدف اصلی آن منزوی ساختن آرمان فلسطین در نزد افکار عمومی کشورهای اسلامی است مقابله خواهند کرد.

تحویف فریب کارانه تاریخ

می‌گردد. در این راستامی توان به موضوع همیشگی اعراب و اسرائیل اشاره نمود. جمله «برخیز تا من بنشیم» را اسرائیل دستاویز خویش قرار داد و آن را به عنوان شعار رهایی بخش قومی رنج دیده به کار برد، اماً تصرف ناروای

در دنیای پیرامون خود، گهگاه شاهدیم که با بهره‌گیری از دیسسه‌های بین‌المللی، قربانی آزرده‌دلی، متجاوز و تجاوز‌گر قدرتمندی، بصورت قربانی ستم‌دیده‌ای جلوه‌گر

تقریباً از آغاز عصر ما به پایان رسیده است و در آن دوران هم که حیات سیاسی داشتند در مقابل موجودیت قانونی و مشروع عرب فاقد ارزش و اعتبار بودند.

فتوراهات تازیان در قرن هفتم که به تسلط لاتن و رم انجامید و به فرمانروایی بیزانس^۲ بر فلسطین پایان داد، برای اقوام مسیحی و یهودی، آزادی بخش بودو کلیه اقوام، فرمانروایی عرب را بامیل و رغبت پذیرفتند به ویژه قوم یهود که پیوسته شاهد مشروعیت حاکمیت عرب بود.

دوره جنگ‌های صلیبی لشکر کشی به بیت المقدس به علت شکنجه‌های رواشده به مردم این دیار و ویرانی‌هایی که کلیه اقوام مسلمان، یهود و مسیحی شاهد آن بودند دورانی مشخص و متمایزی است. تنها از سال ۱۵۱۶ م. که سلطان سلیم اول فلسطین را فتح کرد اینمی بیرون آن ادیان تأمین گردید و یهودیان در سایر سرزمین‌های اینمی یافتند. اما این امر دیری نپائید و فردیناند سوم، پادشاه اسپانیا در آغاز قرن هفتم فرمان خروج یهودیان و اعراب اقلیت ساکن را از اندلس صادر نمود. بدین ترتیب یهودیان جز در مغرب عربستان و امپراتوری عثمانی پناهگاهی نیافتند. امروزه نیز اقوام یهود اسپانیایی سنت‌ها آداب مذهبی و حتی زبان قدیمی خود را که زبان کاستیلان^۳ بوده است حفظ نموده اند این موارد در استانبول، ازمیر و سایر کشورهای مدیترانه شرقی نیز به چشم می‌خورد.

اما در اینجا یک پرسش به ذهن خطور می‌کند و آن اینکه چرا اعراب از قرن شانزدهم به فرمانروایی عثمانی تن در دادند؟

علت این امر این بود که حکومت عثمانی را حکومتی می‌دانستند که به سنت اسلامی معتقد بودند و با تسلیم به این حکومت در حقیقت، تحت سیطره اسلام زندگی می‌کردند اما زمانی که احساسات و عواطف ملی بر آنان چیره گشت شورش کردند و خویشتن را از قید حکومت عثمانی رها ساختند.

اعراب در سال ۱۹۱۶ م. طی حمله‌ای، حجاز را با موفقیت آزاد نمودند و از آنجا با قوای نظامی خود برای تصرف «اریحا» و «دمشق» اقدام نمودند. در سال ۱۹۱۷ م. بریتانیایی کبیر از طریق مصر به فلسطین حمله نمود و با همدستی اعراب بر آنجا مسلط گردید سپس حکومت نظامی تشکیل داد. در این زمان ساکنان این دیار ۹۰ درصد عرب مسلمان و مسیحی بودند.

ناشی از این هدف را چگونه می‌توان توجیه نمود؟ به راستی متجاوز حقیقی کیست و چرا انگشت اتهام تنها به سوی اعراب است؟

آیا فراموش شده است که اسرائیل در سال ۱۹۴۸ تشکیل دولت داد و جهان را در برآور کار انجام شده قرارداد؟ و در سال ۱۹۴۹ قرارداد مبارک جنگ را نقض کرد و قسمت شمالی سرزمین فلسطین را تصرف نمود؟ همچنین در سال ۱۹۵۶ با همدستی شریکان جرم خویش به متجاوزی برق آسا دست زد که دست کم یازده بار توسط شورای امنیت به عنوان متجاوز محکوم گردید؟

با استناد به واقعیات و اسناد تاریخی این گونه در می‌باشیم که فلسطین همواره سرزمینی مشخصاً عربی بوده است و قومی که در آن سکونت داشته‌اند، به یک زبان تکلم می‌کرده‌اند و یا یک فرهنگ خاص و یک سری عالیق مشترک با یکدیگر پیوند داشته‌اند. هر چند، در طول تاریخ گروه‌ها یا دولت‌های گوناگونی، فلسطین را تصرف نمودند، با این وجود از چهار هزار سال پیش فلسطین همچنان ویژگی‌ها و خصایص عربی خود را حفظ نموده است. کتعانیان که از عصر حجر در فلسطین مستقر شدند، از قبیله سامی نژاد بودند، که مهد اصلی این قبیله، شبه جزیره عربستان بود. این نکته بیانگر این امر است که فلسطین زادگاه یهودیان قدیم نبوده است (حتی هنگامی که به طور ناگهانی به این سرزمین وارد شدند). این سرزمین در دست قوم «فیلیستین»^۴ باقی ماندو تسمیه فلسطین نیز از همین نام است. باید این واقعیت را متنظر کرد که سرزمین کتعان را که مسکن کتعانیان و سامیان (قوم عرب) بود، قبایل عبری بیگانه متصرف شدند، اما موجودیت آن‌ها تداوم نیافت و پس از آنکه به دو گروه متخاصل بنی اسرائیل و یهود تقسیم شدند، در آغاز قرن هفتم پیش از میلاد توسط مهاجمان ایرانی، مقدونی و بابلی از میان رفتند. سپس رُم در سال ۶۴ پیش از میلاد بر بیت المقدس تسلط یافت و نفوذ خود را بر فلسطین که در آن هنگام، قوم آشوری، عرب و یهود در آن سکونت داشتند گسترش داد. از سال ۱۲۰ پس از میلاد که «آدرین امپراتور»، شورش یهودیان را فرونشاند و آنان را از بیت المقدس بیرون راند، می‌توان فلسطین را استانی عربی قلمداد نمود. سرزمین عربی همین فلسطین است که پس از تأثیر مسیحیت در قرن هشتم به اسلام گردید. از این واقعیت چنین برداشت می‌شود که حیات سیاسی یهود در فلسطین،

(روزنامه نگار اتریشی و از مؤسسان صهیونیسم) آن را تألیف نمود و در سال ۱۸۹۶ م. منتشر کرد اشاره نمود. وی در کنگرهای که در سال ۱۸۹۷ م. در بال تشکیل گردید تلاش نمود تا این تفکر را القانماید که در فلسطین کانون ملی یهود تشکیل گردد. اگر چه عده کثیری از یهودیان با این اندیشه و تفکر مخالفت می کردند. اما سرانجام این نظریه به وسیله کنگره تصویب گردید و سپس تبلیغاتی به منظور مهاجرت یهودیان از نقاط مختلف دنیا به فلسطین آغاز گردید که این امر میان یهودیان جهان جدایی عمیقی را بوجود آورد اما برای توجیه این پدیده دستاویزشان راهیات یک ترازو یک ملت قرار دادند و بیان نمودند که یهودیان اعقاب عبریان قدیمند و پیوند آن ها تها یک پیوند مذهبی نیست.

این نظریه چنان شگفت آور بود که صهیونیستها دریافتند که باید به یک سلسله تبلیغات وسیع دست بزنند که هم کشورهای اروپایی را وادر به قبول نظر خود کنند و هم یهودیان را که در کشورهای متفاوت پراکنده اند مقاعد سازند. چرا که کشورهای اروپایی از اینکه آشکارا از تأسیس کانون ملی یهود در فلسطین پشتیبانی کنند تردید داشتند.

برخی از مجتمع یهودی در بریتانیا و سایر کشورهای استناد به اینکه افکار صهیونیستی با اصول و آیین یهود متباین است و به موقعیت یهودیانی که در کشورهای اروپایی زندگی می کنند آسیب می رسانند به مخالفت برخاستند. یهودیان آمریکایی و یهودیان فرانسه نیز با دلایل مشابه با این جنبش مخالفت نمودند.

با وجود این صهیونیسم پیوسته می کوشید تا موجودیت خود را بر اصطلاح «یهودیت» استوار سازد با این هدف که این امر را بر جسته نماید که اساس دولت اسرائیل سجایا و خاصیص دینی نیست بلکه بر پایه های سیاسی بنا شده است و با استناد به این موضوع موجودیت یک ملت یهودی را که از نظر ترازو، فرهنگ، زبان، تاریخ و آرمان ها اشتراکی ندارند را قابل قبول جلوه دهند. ایراداتی بر این ادعای وارد شده است. از جمله این که یهودیان همگی از یک ترازو واحد نیستند. اگر چه برخی از یهودیان متغیر چنین می بینند که ریشه آنان از ترازو سامی خالص و شریف است، اما ویژگی های بارز انسان شناسی این باور را جز افسانه محض نمی داند. در حقیقت یهودیان نیز مانند سایر دسته های مذهبی از ترازوی گوناگون و متفاوتی ریشه گرفته اند. برای مثال می توان به این

با توجه به تجزیه و تحلیل این رویدادها می توان به تابع زیر دست یافت:

۱- قبایل عبری مانند بسیاری از قبایل دیگر برای سکونت به فلسطین مهاجرت نمودند اما این مهاجرت ارادی و از روی اختیار نبود و فرمانروایی یهود که در آن دیار در دو هزار سال پیش پدیدار شده بود، مدت بسیار کوتاهی دوام نداشت.

۲- فلسطین، پیش از ورود عبریان، محل سکونت کنعانیان سامی نژاد بود و ریشه نژاد سامی از لحاظ جغرافیایی عربی است. فلسطین در دوره امپراتوری روم و بیزانس، نصرانی گردید، اما این عملکرد بر امور دیگر تأثیر نگذارد در نتیجه ویژگی عربی بودن این سرزمین تحت تأثیر قرار نگرفت و پس از سقوط بیزانس (امپراتوری روم شرقی) و فتوحات اعراب در قرن هفتم عربی بودن سرزمین فلسطین که در آن جامسلمانان، یهودیان و مسیحیان آزاد می زیستند، محفوظ ماند.

۳- یهودیان همچنان که فرمانروایی اعراب را گردند نهادند، حکومت عثمانی را نیز پذیرفتند. حکومت عثمانی کلیه تعهداتی را که از خلافت عثمانی ناشی می شد بر عهده گرفت. یهودیان تحت فرمانروایی اعراب و عثمانی، از چنان حمایتی برخوردار بودند که نه امیراتوری بیزانس آن حمایت را درباره آنان روا می داشت و نه سایر کشورهای اروپایی.

بنابراین آشکار است که از دو هزار سال پیش از این، همه پیوندهای قضایی- سیاسی یهودیان از فلسطین جدا شده بود. از سوی دیگر می دانیم که حقوق تاریخی بستگی به اعمال و اجرای فرمانروایی دارد. در نتیجه یهودیان نمی توانند از طریق قانونی به حقوق تاریخی متول شوند و گرنه قوم عرب نیز قادرند با استناد به اینکه مدت های طولانی بر اسپانیا حکومت می کردند تصرف آن سرزمین را مدعی شوند. اما باید در نظر داشت که اینگونه دعاوی در قواعد حقوق بین الملل هیچگونه جایگاهی ندارند.

از نخستین روزهایی که فلسطین از امپراتوری عثمانی جدا گردید در خواسته های اعراب اعم از حق تعیین سرنوشت که از اصول اساسی و مهم حقوق بین الملل به شمار می آید مطرح شد. دولت انگلستان نیز آمادگی خود را برای به رسمیت شناختن استقلال اعراب با مرزهایی که شریف حسین توصیف کرده بود، اعلام نمود. این عملکرد با مخالفت نهضت صهیونیزم موافقه گردید. در این راستا می توان به کتاب «دولت یهود» که تئودور هرتزل

هیچ گونه رابطه‌ای ذکر نشده است و معادله «آزار و شکنجه = ایجاد دولت» حاکی از یک بی‌منطقی قضایی است. حقوق بین‌الملل تنها اسناد و مدارک قضایی و معتبر را به منظور داوری در مورد مشروع بودن یا قانونی بودن دولت اسرائیل را می‌پذیرد. کارشناسان حقوق بین‌الملل و روابط بین‌الملل هرگز این نظر را نمی‌پذیرند که میان یهودیان رابطه سیاسی وجود داشته باشد یا اینکه قوم یهود، ملیّت مشترکی داشته باشند بلکه تنها پیوند یهودیان دین است.

صهیونیست‌ها در صدد آن بودند که قومی را از محل سکوت‌نشان برانند و خود جایگزین آنان شوند. از سوی دیگر می‌دانیم که حق تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یکی از مواردی است که در منشور سازمان ملل متعدد کر شده است و این سازمان در این راستا که حرمت حقوق کلیه اقوام از این منظر (حق تعیین سرنوشت) محفوظ بماند این امر اضروری دانسته که پیش از آنکه برای اقوامی که هنوز استقلال خویش را بدست نیاورده‌اند تصمیمی اتخاذ شود، به رفراندوم یا آراء عمومی (که جنبه دموکراتی دارد) مراجعته گردد اماً بدیهی است که اجرای چنین نظریه‌ای به طور مشخص به سود قومی خواهد بود که در سرزمین خویش زندگی می‌کنند، نه به سود قومی که تنها پیوند دینی دارند و در بیست قرن گذشته به طور اتفاقی به فلسطین وارد شدند و اینک باز هم در این اقلیم گرد آمده‌اند. تکیه بر این اصل حق استقلال ملت فلسطین را تأیید و امکان تشکیل دولت یهود را محکوم می‌نماید.

مجلس صهیونیست‌ها در سال ۱۹۵۰ قانون بازگشت را تصویب نمود. این قانون یکی از قوانین بسیار ارجاعی جهان در مورد «ملیّت» است چرا که تنها بر مصادیق نژادی و دینی تکیه داشت. با تصویب این قانون اسرائیل درهای کشورش را به سوی یهودیان جهان گشود. از همین اقدام اهداف امپریالیستی و توسعه طلبی اسرائیل آشکار می‌گردد زیرا تنها به یهودیان حق بازگشت داده شد.

اسرائیل پدیده مستعمراتی

اسرائیل محصول استعمار و توسعه طلبی کشورهای اروپایی در قرن نوزدهم و بیستم می‌باشد. تحولاتی که بر فلسطین تحمیل گردید و پیدایش دولت یهود را در پی داشت، یک واقعیّت استعماری است. هر چند تصاویری که با استفاده از یک سری تبلیغات ماهرانه از زندگی در اسرائیل ساخته

نکته اشاره نمود که یهودیان زبان مشترکی ندارند و زبانی که بدان سخن می‌گویند زبان اجتماعاتی است که در آن زندگی می‌کنند. بنابراین هدف صهیونیست‌ها از اینکه می‌خواهند زبان عبری را زنده نگه دارند، منجر به این می‌شود که زبان ییگانه‌ای بر اجتماعاتی که در آن زندگی می‌کنند تحمیل شود. همچنین یهودیان تاریخ مشترکی نیز ندارند بلکه در طی بیست قرن اخیر کیفیّت ویژگی زندگی اقوام و ملل سرزمین‌هایی را که به نحو پراکنده‌ای در آن زندگی کرده‌اند را پذیرفتند.

يهودیان جز ادواری کوتاه‌مدّت در تاریخ به معنای واقعی کلمه دولتی تشکیل نداده‌اند. پادشاهی داود و سليمان در مقابل قدمت چهار هزار ساله عربی بودن فلسطین تنها سال تداوم داشت. اسرائیل از سال ۷۲۲ پیش از میلاد در امپراتوری آشور منحل گردید.

«هرمان اولر» خاخام بزرگ انگلستان در سال ۱۸۷۸ بیان نمود که: «يهودیان پس از غلبه رومنیان بر فلسطین جامعه سیاسی تشکیل ندادند.» وی همچنین اظهار نمود که: «ما یهودیان از نظر سیاسی طرفدار کشورهایی هستیم که در آن‌ها زندگی می‌کنیم. ما همچنان که انگلیسی، فرانسوی یا آلمانی هستیم دارای عقاید دینی مخصوص خودمان می‌باشیم اما با این وجود با هموطنانی که آئین دیگری دارند برای پیشرفت میهن خویش همگام هستیم.»

در کنگره یهودیان در سال ۱۸۸۵ اعلام گردید که ما یهودیان خود را یک ملت نمی‌دانیم بلکه فقط قومی دینی هستیم و برای بازگشت به فلسطین اصرار نمی‌ورزیم. این رهبران یهود پس از پیدایش صهیونیسم با اتحاد ملی یهود مخالف بودند که البته همگی از یهودیان غیرصهیونیست بودند.

بنابراین در می‌باییم که مبنای مفهوم «ملیّت یهود» تنها نیرنگ و تزویر است و این افسانه موهم در تاریخ دستاولیزی بوده است برای پیشبرد انگیزه‌های شوم امپریالیزم.

طرفداران دولت اسرائیل گاهی به عواطف دینی متسل شدند و زمانی دیگر احساس بشردوستی را که ناشی از آزار و شکنجه‌های اعمال شده در مورد یهودیان بود را دستاویز قرار دادند تا مردم جهان به این باور برستند که تشکیل دولت اسرائیل بر پایه اصول مشخصی استوار است. در واقع در حقوق بین‌الملل میان ایجاد دولت و آزار و شکنجه یا مذهب

و حقوق مذهبی اقوام غیر یهود و یا حقوق و اساسنامه سیاسی یهودیانی که در سایر کشورها اقامت دارند خواهد شد.

اگر به دقت به مفاهیم این بیانیه توجه کیم با جمله شگفت‌انگیزی مواجه می‌شویم و آن اینکه اعراب فلسطین به عنوان اقوام غیر یهود شناخته شده‌اند و اگر معنای لغوی جمله را در نظر بگیریم، در می‌باییم که فلسطین به عنوان کشور یهود تلقی شده و ساکنان غیر یهودی آن به منزله بیگانگان یا مهاجرانی که برای اقامت به این سرزمین وارد شده‌اند به شمار رفته‌اند و این در حالی است که در هنگام انتشار اعلامیه بالفور، ۹۲ درصد جمعیت فلسطین را اعراب تشکیل می‌دادند.

بدین ترتیب انگلستان موضع صهیونیسم را پذیرفت (البته حمایت سایر دول بزرگ راهم نمی‌توان تأثیرده گرفت) و اعلامیه بالفور که انگلستان هنوز هم پشتیبان آن است مؤید این نظر است.

نخستین کنسولگری که در بیت المقدس تأسیس گردید کنسولگری بریتانیا (۱۸۳۸) بود. همچنین بریتانیا به عوامل خود از جمله وزیر مختارش در ترکیه تعليمات لازم را به منظور مهاجرت و استقرار یهودیان در فلسطین داد. بدین ترتیب انگلستان با راهی این نقش توسط صهیونیست‌ها موافق بود، چرا که از نقطه نظر بریتانیا صهیونیسم ابزاری بود برای اجرای نقشه‌های توسعه‌طلبی وی.

دلایل این امر روشن است. اگر در مرکز امپراتوری عثمانی عاملی ایجاد می‌شد که از اتحاد مصر و سوریه جلوگیری نماید و وجود کشوری که هستی خود را مدعی بریتانیا می‌داند و ترجمان افکار آن کشور باشد، نقطه اتکاء اطمینان‌بخشی در منطقه خواهد بود. همانطور که گدامایر در سال ۱۹۲۱ م گفته بود: «انگلستان برای مستعمره کردن فلسطین، اعراب را انتخاب نمی‌کند بلکه مارا انتخاب می‌کند».

زمانی که سازمان ملل متحده طرح تقسیم را پذیرفت و انگلستان مصمم شد قوای نظامی خود را در سال ۱۹۴۸ از فلسطین خارج نماید برخورد و تصادم اسرائیل و اعراب اجتناب ناپذیر بود به این دلیل که کشورهای عرب طرح تقسیم را نمی‌پذیرفتند زیرا از برنامه‌های صهیونیستی که در جهت حذف حقوق اعراب ساکن فلسطین تدوین گردیده بود آگاهی داشتند.

مبناً نهضت فکری صهیونیسم از اروپا نشأت گرفت. در مرحله اول موققیت صهیونیسم مدیون سیاست بریتانیا

شده با مفهوم استعمار اطباق کامل نداشته باشد. همانطور که قبل‌از اشاره شد، هدف از جنبش صهیونیسم که نقطه آغاز آن در کتاب مشهور یهود، تألیف «شودر هرزل» آمده است یک نهضت استعمار طلبی است. هدف اصلی مؤسس صهیونیسم ایجاد دولت یهود بود. هرزل در ابتداء آرزوی این را به منزله پایگاه اراضی دولت آینده یهود برشمرد اماً پس از آن در زمینه ارجح بودن فلسطین دلایلی ارایه داد و در نتیجه نخستین کنگره صهیونیسم در سال ۱۸۹۷ این سرزمین را برگزید. در کنگره ششم صهیونیسم در سال ۱۹۰۳ مقرر گردید که بین فلسطین و اوگاندا یکی انتخاب گردد. به همین منظور کمیسیونی تشکیل گردید تا در مورد استقرار مهاجران یهود در کشور اوگاندا (که توسط بریتانیا اداره می‌شد) تصمیمی اتخاذ گردد.

نتیجه این امر این بود که کمیسیون با استقرار یهودیان در اوگاندا مخالفت نمود و در کنگره هفتم طرفداران انتخاب فلسطین پیروز شدند. در این کنگره مرزهای کشور اسرائیل معین گردید، این مرزها شامل سرزمین‌هایی بود که امروزه به کشورهای عربی تعلق دارد، مانند جنوب لبنان و رودهای شرقی و غربی اردن. اسرائیل از همان آغاز پیدایش با کشورهای عربی همسایه برخوردهای متعددی داشت، به این امید که بتواند با تصرف آن سرزمین‌ها و دسترسی به راه دریایی به پیشرفت‌های بازار گانی نائل گردد. براساس شکل جغرافیایی که هرزل توصیف کرده بود (سرمایه ملی یهود) توسط کنگره صهیونیسم تشکیل شد که مؤسسان آن پیشنهاد خرید زمین در فلسطین را مطرح کردند. علاوه بر این تصمیمی اتخاذ گردید مبنی بر تأسیس بنان مستعمراتی یهود. این بنان که یک شرکت سهامی با سرمایه دو میلیون لیره استرلینگ و مقر آن در لندن بود پول خرید زمین در فلسطین را برای یهودیان تأمین می‌کرد.

دولت‌های اروپایی در سال ۱۹۱۶ م توافق نامه‌ای مبنی بر تقسیم مناطق نفوذ خود در خاورمیانه را به امصار سانیدند و برای فلسطین یک اداره بین‌المللی را پیشنهاد کردند اما با انقلاب بلشویک در سال ۱۹۱۷ روسیه از این توافق عدول کرد. در این زمان انگلستان اعلامیه بالفور را منتشر نمود. مفاد این اعلامیه چنین بود: «دولت بریتانیای کبیر تأسیس کانون ملی یهود را در فلسطین با نظر مساعد تأیید می‌نماید و برای تحقق این منظور کلیه سعی خویش را به کار خواهد برد و متنزکر می‌شود که هیچ‌گونه زیانی متوجه حقوق مدنی

سرزمین عربی و مسلمان تیجه‌ای جز ایجاد یک مستعمره نخواهد داشت و کشوری که بارویه تراپرستی به وجود آید تیجه آن تصاصم اقوام ساکن در آن با یکدیگر خواهد بود.

تراپرستی ضد عربی از مشخصات بر جسته قانون گذاری اسرائیل می‌باشد همانگونه که تراپرستی ضد سیاهپستان در اتحادیه آفریقای جنوبی به صورت قانونی در آمده بود.

قانون بازگشت به اسرائیل فقط یهودیان را شامل می‌گردید، بنابراین داشتن ملیت اسرائیلی منوط به داشتن مذهب یهود گردید و این مفهوم عملاً تبعیض را می‌رساند زیرا تنها یهودیان از آن سود می‌برند در حالی که حقوق بین الملل خصوصی در مورد تابعیت قواعدی را پذیرفتند است که این قانون با آن در تعارض آشکار واقع گشته است. و در حقوق عمومی عامل مذهب در تابعیت هیچ نقشی ندارد، حال آنکه در اسرائیل شرط حصول تابعیت مذهب می‌باشد.

همچنین اعراب اجازه اجتماعات سیاسی را ندارند.

تعداد نمایندگان سیاسی آن‌ها در مجلس با جمعیتشان تطابق ندارد و طبق تصمیمات اتخاذ شده توسط دیوان عالی دادگستری بیت المقدس، اعراب از حقوق آزادی بیان و مطبوعات محروم می‌باشند. از دیگر تبعیض‌های اجرا شده توسط صهیونیست‌ها این است که پیوسته از تعداد مالکان عرب کاسته می‌شود و در تیجه اقیت عرب در راه پرولتر^۴ شدن سیر می‌کنند و از نیروی کار عرب در معادن و بخش صنعت و کارهای عمومی استفاده می‌شود که از مشاغل حقیر محسوب می‌گردد که می‌بایستی برای کسب دستمزد ناچیز محیط پر مشقت کاری را تحمل کنند و یا اینکه برای ادامه کار مجبور می‌شوند از محلی به محلی دیگر نقل مکان نمایند و این است سرنوشت ملتی که تحت ظلم و ستم قومی قرار می‌گیرد که به ناحق سرزمین اورا شغال کرده است.

اگر در مورد مدارک و استنادی که سازمان ملل متّحد برای تقسیم غیر قانونی فلسطین به آن استناد کرده است سخنی به میان نیامد، به معنای آن نیست که این سازمان حق داشته باشد تابه دلخواه خود تصمیمی اتخاذ نماید.

مسئله فلسطین از سال ۱۹۴۷ در سازمان ملل متّحد مورد بررسی قرار گرفت و این سازمان طرح تقسیم فلسطین را پذیرفت.

دولت انگلستان در فوریه ۱۹۴۷ اعلام کرد که برای حل مسئله فلسطین صالح نیست و برای اداره دائمی فلسطین آمادگی ندارد و دلیل آورد که یهودیان و اعراب را هم

(بریایه اعلامیه بالفور) بود و در مرحله بعد موافقت دول متفق بود که قلمرو مشخص آن را معین نمودند.

اسکان یهود در فلسطین

ناسیونالیزم عرب از سال ۱۸۵۰ م در مقابل استعمار صهیونیسم ظهر کرد. اوین دسته مهاجران یهود که در فلسطین سکنی گزیدند از جانب اعراب فلسطینی نگرانی زیادی نداشتند چرا که به قدرت دولت عثمانی دلگرم بودند (که در آن زمان فلسطین را اداره می‌نمود). نخستین موج مهاجرت یهود را در سال ۱۹۱۷ م. ذکر کرده‌اند.

در سال ۱۹۱۴ م. در فلسطین ۸۵۰۰۰ نفر یهودی زندگی می‌کردند در حالی که در جریان جنگ جهانی اول این رقم به ۵۶۰۰۰ نفر کاهش یافت. اماً سیاست صهیونیسم بر این اساس بود که یهودیانی را که در اقصی نقاط جهان سکونت داشتند به فلسطین دعوت نمایند بدین ترتیب هر سال بر تعداد مهاجران یهود افزوده می‌شد.

اماً مرحله سوم مهاجرت با ایجاد دولت اسرائیل شروع شد. در سال‌های ۱۹۴۹ تا ۱۹۵۴ به یک میلیون و هشتصد هزار نفر رسید و بدین ترتیب برنامه و آرزوی صهیونیست‌ها جامه عمل پوشید. از دیگر برنامه‌های صهیونیست‌ها انتقال اراضی اعراب به یهودیان بود که با برنامه‌ریزی مشخصی به مرحله اجراء آمد و پیوسته سطح اراضی یهودیان افزایش یافت تا در سال ۱۹۴۱ این اراضی به ۹۲۸ کیلومتر مربع رسید و در سال ۱۹۶۱ این مقدار به ۳۲۴۰ کیلومتر مربع افزایش یافت.

صهیونیست‌ها با استفاده از مقررات نظامی مالکان عرب را طوری محدود کردن که توافقنامه بدون اجازه حکومت نظامی وارد اراضی خود شوندو یا اینکه اهالی دهکده‌هارا مجبور نمودند که در دهکده‌های خود اقامت کنند و هرگونه امکان کشاورزی در زمین‌های دور دست از ایشان سلب گردید و حکومت با تصویب نامه‌ای اعراب را مجبور به معاوضه زمین‌های خود نمود که غالباً به ضرر شان بود. و بر اساس قانون مصوب ۱۹۵۳ بسیاری از زمین‌های مربوط به اعراب مصادره گردید.

تراپرستی صهیونیست‌ها در مناطق

استعماری

تشکیل یک دولت یهودی در قرن بیستم آن هم در یک

دادگستری بین المللی را در چند مورد قضایی جویا شود.
در مورد چگونگی تقسیم فلسطین دو عقیده مطرح شد:
(۱) آیا سازمان ملل متّحد در مورد فلسطین واجد چنین
صلاحیتی هست که بتواند یکی از طرح‌های اقلیت یا
اکثریت کمیسیون را توصیه کند و یا سایر راه حل‌هایی که
متضمن تقسیم سرزمین فلسطین می‌باشد و نیز سرپرستی
 دائمی یک شهر یا یک منطقه فلسطینی را بدون رضایت
اکثریت مردم آن، پیشنهاد کند؟

(۲) آیا سازمان ملل متّحد یا هر یک از اعضاء صلاحیت
آن را دارد که پیشنهاد تأسیس حکومت آینده فلسطین
به ویژه طرح تقسیم که خلاف میل و عقیده مردم فلسطین
می‌باشد را بدون موافقت آنها پذیرند و آن را عملی سازند؟
در نهایت سازمان ملل طرح تقسیم فلسطین را پذیرفت
که البته بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین، یونان و
یوگسلاوی از پذیرش این پیشنهاد خودداری نمودند. بعدها
ترومن رئیس جمهور وقت آمریکا اعتراف کرد که هم
سازمان ملل و هم کاخ سفید تحت فشار شدید صهیونیست‌ها
قرار گرفته بودند.

این موضوع که سازمان ملل متّحد یک سازمان جهانی
است مورد قبول همگان است ولی آیا این مقبولیت دلیل
دخالت در امر فلسطین است و اینکه آیا این دخالت قانونی
است؟ و آیا عمل سازمان ملل از حیث سرپرستی فلسطین
ادامه کار جامعه ملل بود؟

مجموع عمومی جامعه ملل پذیرفته بود که انحلال جامعه
ملل به وظایف و اعمالش در مورد سرزمین‌های تحت
سرپرستی خاتمه می‌دهد.

از نظر هانس کلنزن^۵: «ملل متّحد از حیث سرزمین‌های
تحت سرپرستی و ارت حقوق جامعه ملل نیست.» در
حقیقت او معتقد است که در روابط بین این دو سازمان
پیوستگی قضایی ادامه نمی‌یابد زیرا مدت‌ها پیش از آنکه
سازمان دوم ایجاد شود سازمان اول از بین رفته بود. اما کلنزن
معتقد بود «امر و کالت دولتی را در امور سرزمینی باطل
نمی‌داند بلکه روش سرپرستی خود به خود جانشین روش
و کالت نمی‌شود». ^۶

مجموع عمومی سازمان ملل تنها در محدوده مقررات
منشور می‌تواند عمل کند. مجموع باید از نظر اساس و
ماهیّت و برای اعتبار و ارزش توصیه‌های سازمان اصولی را
که در منشور مدون است محترم بشمارد.

مطلوب توسط انگلستان رانمی‌پذیرند. به دنبال آن انگلیس
درخواست کرد تا مسأله فلسطین در دستور کار دو مین
جلسه عادی مجمع عمومی قرار بگیرد و مجمع عمومی
طبق ماده ۱۰ منشور توصیه‌های لازم را برای روش سیاسی
آینده فلسطین بیان نماید. پنج کشور عرب متقابل پیشنهاد
نمودند، دو موضوع، یکی رفع سرپرستی بریتانیا در فلسطین
و نیز اعلام استقلال کشور فلسطین در جلسه فوق العاده
بررسی شود. اما این کشورها توافق نداشتند این درخواست مهم
را در دستور جلسه بگنجانند. کمیسیون سیاسی اظهارات
نمایندگان یهود و نمایندگان کمیته عالی را شنید و در مجمع
عمومی دهم مه ۱۹۴۷ م. درباره آن تصمیم گرفته شد.

طبق تصمیم مجمع، کمیسیونی با عنوان کمیسیون
مخصوص ملل متّحد در موضوع فلسطین تشکیل شد که
دارای یازده عضو بود و برای تحقیق در تمامی مسائل و
قضایی فلسطین اختیارات وسیعی داشت. این کمیسیون
وظیفه داشت پیش از سپتامبر ۱۹۴۷ گزارشی تهیه نماید و
راه حل‌های مربوط به مساله فلسطین را راهنمای نماید.

همزمان با این کار مجمع بنا بررأی شماره ۱۰۷ از کلیه
دولت‌ها و اقوام به ویژه اهالی فلسطین درخواست نمود تا از
зор و تهدید اجتناب کنند و نیز از انجام هرگونه عملی که
ممکن است باعث ایجاد قضایی شود که حل سریع مسأله
فلسطین را به خطر اندازد خودداری نمایند.

اعضای کمیسیون مخصوص توافق نداشتند به یک اتفاق نظر
مشترک بر سند در تیجه دو پیشنهاد متفاوت را به مجمع ارائه
کردند، طرح اکثریت و اقلیت.

طرح اکثریت که هفت عضو کمیسیون حامی آن بودند
توصیه می‌کرد که فلسطین به دو کشور عربی و یهودی
 تقسیم گردد که با هم رابطه‌ای اقتصادی داشته باشند و
بیت المقدس نیز یک شهر بین المللی به سرپرستی سازمان
ملل متّحد شود.

طرح اقلیت که چهار عضو طرفدار آن بودند تأسیس
دولت فدرال با مرکزیت بیت المقدس را عنوان می‌کرد.

مجموع عمومی کمیسیونی را تشکیل داد که موظف بود
مسأله فلسطین را به ویژه در سه مورد مطالعه نماید: پیشنهاد
انگلستان، پیشنهاد عرب درباره قطع سرپرستی و اعلام
استقلال و همچنین گزارش کمیسیون مخصوص.

اما یکی از کمیسیون‌های فرعی پیشنهاد داد که مجمع
عمومی قبل از هر دستور و کاری، رأی مشورتی دیوان

فلسطین را با ایجاد توافق به دولت ثالثی تفویض می کرد و یا اینکه تحت سرپرستی خود سازمان ملل قرار می گرفت. اصولاً رأی تقسیم از اساس باطل بود زیرا با ماده ۵ و کالت مغایرت داشت. به هر حال ایجاد اسرائیل نه از حیث امر و کالت اساس قضایی داشت و نه از حیث رای تقسیم، از این رو است که اسرائیل در این دو مورد سکوت اختیار می کند و به وقایعی که از سال ۱۹۴۸ به بعد روی داده است استناد می نماید.

دولت آمریکا در سال ۱۹۴۸ این راه حل را پیشنهاد کرد. در جلسه ۲۷۱ شورای امنیت در مارس ۱۹۴۸ نماینده اتazونی اعلام کرد دولت متبع وی معتقد است سرپرستی موقعی فلسطین به منظور حفظ صلح و امکان زندگی مشترک یهود و عرب برای نیل به تشکیل حکومت آینده فلسطین تحت عنایات شورای سرپرستی ملل متحده انجام گیرد.

بنابر رویه سازمان ملل متحده تعیین سرنوشت خود، عبارت از این است که اکثریت حق داشته باشند در داخل قومی که موجودیت سیاسی دارد اختیارات و اراده خود را به مرحله اجرا در آورند. به عبارت دیگر باید مرزهای ثابتی وجود داشته باشد تا تغییرات سیاسی و در تیجه تعیین سرنوشت خود در محدوده آن مرزها امکان پذیر باشد. اما این نکته در مورد یهودیان پراکنده در جهان که بایکدیگر رابطه قضایی ندارند قابل تطبیق نبود.

ادامه وضع غیرقانونی اسرائیل - از سال ۱۹۴۸

برخی چنین استدلال می کنند که ادامه حیات اسرائیل بعد از پنجاه سال آن را از عیوب و فسادی که از پدیدار شدنش در صحنه بین المللی نمودار ساخته تطهیر کرده است. اما وجود اسرائیل از نظر قضایی همچنان غیرقانونی است و بطلان یک امر، هرگز کهنه نمی شود. مایه شگفتی است کسانی که به نفع اسرائیل به اصل مرور زمان متولی می شدند و برای یهودیان پس از دو هزار سال غیبت حق بازگشت رادر نظر می گیرند، اما به مفهومی متضاد این حق را برای مردم فلسطین که حدود ۵۰ سال است از سرزمین خود رانده شده اند انکار می کنند.

فن قضاء حدود داخلی را دقیقاً مشخص کرده اما در حقوق بین الملل مرور زمان با آن صراحت و دقت مشخص نشده است. کسانی که در حقوق بین الملل مرور زمان را پذیرفته اند فقط مسئله زمان را ملاک قرار نداده اند. مرور زمان که موجود حق می گردد باید اصولی داشته باشد از قبیل

رأی تقسیم فلسطین علاوه بر اینکه مواد ۱۰ و ۱۴ را نقض کرد بند ۲ از ماده اول منشور که طبق آن استفاده از حقوق اقوام و ملت هارا به خودشان تخصیص داده است را نیز نقض نموده است. مجمع عمومی برخلاف مواد ۱۰ و ۱۴ منشور رفتار نموده زیرا منشور به مجمع عمومی اختیار توصیه اتخاذ تصمیم را داده است نه اختیار اخذ تصمیم. توصیه کردن هم با پذیرفتن طرحی که به تمامیت ارضی کشور و یا به اساسنامه قضایی و سیاسی آن تجاوز کند متفاوت و مغایر می باشد.

در واقع ماده ۱۴ به مجمع عمومی فقط حق سفارش و توصیه را تفویض کرده است. همچنین مجمع عمومی هیچ اختیاری برای اجرای رأی نداشت و از طرفی هم نمی توانست طبق ماده ۱۴ تدبیر قهری اتخاذ کند در حالی که در مورد رأی تقسیم فلسطین چنین کرد.

به علاوه بنابر مقررات منشور رأی به تقسیم سرزمین های غیر مستقل موجه نیست. ایجاد کشوری جدید پیامد طبیعی روش سیاسی سرپرستی است که منصور ملل متحده آن را تأسیس کرده اما این مقررات در مورد فلسطین صدق نمی کرد. فلسطین تحت روش سرپرستی نبود بلکه تحت روش و کالت اداره می شد. مقررات منشور فقط در مورد کشور استعماری قابل اجرای است پس منطقی نخواهد بود اگر اکثریت عرب، فلسطین را به عنوان مستعمره می دانستند. به طور کلی می توان چنین تیجه گرفت که مجمع عمومی فقط در محدوده امر و کالت می توانسته عمل کند و فلسطین هم تحت چنین روشی بوده است. اگر برای مجمع صلاحیت قائل شویم باید فقط به بررسی حل ماهوی مسئله یعنی فقط در محدوده و کالت قرار می گرفت و شرایط آن را محترم می شمرد. در این صورت اختیار اتش محدود به مقررات منشور بود. و کالت مستلزم راه حل های محدودی است و سازمان ملل می توانست وضع واقعی فلسطین را با توجه به متناسب بودن استعداد ملت برای اداره کشور تشخیص دهد و راه حل مناسبی را اختیار کند. و اگر در سال ۱۹۴۷ چنین استعدادی را برای مردم عرب فلسطین قائل بودند پاسخی که به درخواست انگلستان می دادند همانا استقلال فلسطین بود و مسئله به طور قطعی حل شده بود. اما آنچه روی داد این بود که مجمع عمومی ملت فلسطین را شایسته حکومت مستقل نمی دانست اما حداقل می بایستی دور از حل را انتخاب می کرد؛ یا اداره

ابتدا هر مؤمنی می توانست به معبد یا کلیسا برو و خدارا عبادت کند. کلیسا در طول قرن‌ها که اعراب بر این سرزمین حاکمیت داشتند دست نخورده و بی آسیب حفظ شده بودو این وضع خرسندي همگان را در پی داشت. در اسناده بیت المقدس از این شهر به عنوان سرزمینی عربی که آزادی همگان در آن محترم شمرده می شود ذکر گردیده بود. این امر پایدار بود تازمانی که سازمان ملل تصمیم به تقسیم شدن فلسطین گرفت و این شهر را نیز شهری بین‌المللی اعلام نمود.

تاریخ معاصر بیت المقدس تاریخ شهری عربی است که حاکمیت قانونی آن را ریشه‌کن ساختند در ۱۹۴۷ اسنادهای بین‌المللی بر آن تحمیل نمودند و بعدها شهر را نیز تقسیم کردند و در نهایت در سال ۱۹۶۷ ضمیمه اسرائیل گردید.

اسرائیل تحت لوای بین‌المللی کردن بیت المقدس (که تنها در مرحله نظر باقی ماند)- برای اعمال حاکمیت بر فلسطین که از اهداف اولیه‌اش بود- ابتدا قسمتی از بیت المقدس را تصرف کرد سپس با تصرف تمام شهر حاکمیت خود را گسترش داد.

بین‌المللی کردن بیت المقدس به عنوان بهترین راه حل ممکن عرضه شدو این حقیقت ابتدایی را زیاد بر دند که این شهر شهری عربی است و از منظر عدالت و منطق باید به اعراب واگذار شود.

بین‌المللی کردن سرزمینی که با تجاوز و تعدی بدست آمده و قربانی تاراج شده بود هرگز حق و عدالت را قانع نساخت. بیت المقدس تقسیم شده و الحال شده و بین‌المللی، چنین است تاریخ پر حادثه این شهر که روزگار مسروتش به پایان رسید- زمانی که شهر می خواست پس از سال‌های طولانی خاطرات فجایع جنگ‌های صلیبی و ظلم پاشاهای عثمانی را فراموش کند- این سرنوشت اگرچه عده‌ای را خرسند کرد اماً عرب را که بیت المقدس را شهری عربی می دانست هرگز راضی نکرد.

بیت المقدس تقسیم شده

در طول زمان، آنگاه که بیت المقدس شهری که هزاران سال جزو سرزمین اعراب بوده است و هنوز صهیونیست‌ها آن را تصرف نکرده بودند پیروان سه آیین بزرگ یکتاپرستی برای اجرای مراسم دینی خود به آن دیار می‌رفتند. عبور آزاد به امکنه مقدس آزادی ابراز عقیده برای تمام ساکنان

تصرف و آن هم بدون عنف و غیر موقتی یعنی مخفیانه و خلاف قانون و به نفع دیگری نباشد.

تصرف نباید به جبر باشد همچنین باید بدون تعارض باشد. اما آیا این موارد می‌تواند در مورد فلسطین صادق باشد؟ مسلم است که جواب منفی است پس مسأله طول زمان آنطور که انگلستان معتقد است کافی نیست. در تاریخ فلسطین و عمل بین‌المللی عناصری ایجاد شده است که قاطع مرور زمان بوده است. از همان زمان که بر مردم فلسطین اعمال زور شدیک لحظه هم در مقابل آن تسلیم نشده‌اند و پیوسته درخواست کرده‌اند به وطن خود که غصب و تصرف شده است بازگردند و این امر قاطع مرور زمان است. همچنین آرای سازمان ملل متّحد بارها حق ملت فلسطین را برای بدست آوردن وطن خود تأیید کرده است و این هم مانع تحقق اصل مرور زمان می‌باشد. اسرائیل با اینکه فلسطین را شغال کرده و پیوسته آن را توسعه داده نمی‌تواند آن سرزمین را با استناد به مرور زمان مالک شود زیرا با چنین شرایطی هیچ‌گاه انتقال حاکمیت به نحو قانونی و معتبر فعلیت نمی‌باید.

اصل اساسی حقوق بین‌الملل حکایت از اختیار اقوام در تعیین سرنوشت خویش می‌کند. اگر زور جاشین حقوق بشر شود لاجرم تیجه‌ای جز این ندارد که موجودیت اسرائیل از روی ظاهر و تصنیع وجهه قانونی می‌باید.

بحث تاریخ

اسناده بیت المقدس

در دنیا کمتر مکانی از نظر جلب احساسات و عواطف دینی و همچنین روحانیت می‌تواند با شهر بیت المقدس برابری کند. برتری ویژه این شهر به خاطر مقدس شمرده شدن آن توسط سه دین بزرگ یکتاپرستی می‌باشد و همواره کانون عنايت مسلمانان، مسیحیان و یهودیان بوده است.

سرنوشت چنین سرزمینی آنگونه نیست که بخواهد موضوع جاه طلبی‌های صهیونیست‌ها شود و سپس قربانی آن گردد. موقعیت دینی این شهر وضعیت را برایش فراهم نموده که با سرنوشت امروز آن شهری اشغال شده است ناسازگار است.

بیت المقدس مادامی که به جهان عرب تعلق داشت درهایش به روی مؤمنان مذاهب مختلف گشوده بود و این افراد برای اجرای مراسم دینی خود آزادی کامل داشتند. از

حاکم بر آن سرزمین، فیصله یابد و منحصر آباً مشاوره با آن مقام حل شود، اماً چنین نشد. مقام حاکم به ناچار چنین تمثیتی را که آشکارا حقوق حاکمیت بر آن سرزمین را نفی کرده بود پذیرفت.

روش بین‌المللی کردن طبق رأی ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷ به اجراء آمد. پس از خروج قوای بریتانیا که پی آمد آن جنگ اسرائیل و اردن بود و قرار تعليق جنگ در سال ۱۹۴۹ عملأ بیت المقدس را تقسیم کرد. بدین ترتیب اسرائیل با اشغال بیت المقدس هدف توسعه سرزمینی خود را به فعلیت در آورد. خط تقسیم بیت المقدس به وسیله خطوط آتش بس صورت گرفت که این تقسیمی نبود که جنبه قضایی داشته باشد و مستلزم آن باشد که مقام ذیصلاح از حاکمیت خود بر آن قسمت دست بکشد.

گروهی پنداشته‌اند که قرارداد نوامبر ۱۹۴۸ و آوریل ۱۹۴۹ بیت المقدس را تقسیم نموده و سازمان ملل متحده نیز آن را تصویب نموده است. استدلال آنها این است که این قرارداد بامیانجیگری سازمان ملل منعقد گردیده و شورای امنیت هم آن را تصویب کرده است.

برای بطلان این امر کافی است توجه شود، که متار که فقط تدبیری است موقعی که هیچ حقی را لز طرفین تضییع نمی‌کند. اگر صرفاً بنا به فرض پذیرفته شود که تقسیم بیت المقدس روش حقوقی بین‌الملل بوده است پس باید پذیرفت هجوم مسلحانه ۵ زوئن ۱۹۶۷ که اسرائیل تمام شهر را تصرف نمود، نقض آشکار آن تقسیم بوده است.

بیت المقدس العاق شده

اگر گروهی در مقاصد واقعی اسرائیل درباره بیت المقدس شک و تردیدی داشتند ژنرال دایان هرگونه تردیدی را بر طرف ساخت. او پس از تصرف شهر مقابل دیوار ندبه ایستاد و در حالی که خوشحالی خود را پنهان نمی‌ساخت جملاتی را بیان کرد از جمله اینکه کشور یهود در انتظار الحاق بیت المقدس عرب بود. بیانات او هیچ تردیدی باقی نگذاشت و این واقعیت مسلم شد که اسرائیل می‌خواهد قومی را لز سرزمین اصلی خود آواره گردداند، و به دلخواه خود اجرای مراسم مذهبی را در اماکن مقدسه سازمان دهی نماید. طی اعلامیه‌ای که مبتنی بر یک پارچه ساختن دو قسمت شهر بود اراده خود برای الحاقی سرزمین‌های دیگر به اسرائیل را معلوم ساخت. مجمع عمومی سازمان ملل در جلسه فوق العاده خود در ژوئن

شهر محافظت از همه پرستشگاه‌های مذهبی به راستی تأمین بود حتی سازمانی منظم داشت، زیرا کنگره برلین در ۱۸۷۸ طرز استفاده از بنای مذهبی و عبادت گاه‌ها و اجرای آیین‌های مذهبی را مشخص ساخته بود.

بیت المقدس هر چند شهری عربی و مسلمان نشین بود اما هرگز اجازه نداد روش‌های تبعیضی که باعث رنج یهودیان و مسیحیان می‌شود در آنجاشکل بگیرد.

اساسنامه بیت المقدس و امکنه مقدس بر آزادی و احترام متقابل و رعایت قانون بنیاد نهاده شده بود. و از این رو همه را خرسند می‌ساخت. در آن وضع هیچ علتی وجود نداشت تا اساسنامه‌ای چنین آزادمنشانه که همه آزادی‌هارا در برداشته باشد متروک بشود و روش بین‌المللی شدن جای آن را بگیرد. با این همه سازمان ملل متحدد در ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷ چنین رأی داد و همانگونه که تقسیم شدن فلسطین را پذیرفت بیت المقدس را هم بین‌المللی اعلام کرد.

از آزادی تا بین‌المللی کردن

این موضوع روش نیست که چرا به شهری که رسمآ شهری عربی بودو حاکمیت آن کاملاً مشخص بود و برای اینکه تغییر اساسنامه آن تحقق یابد لائق موافقت مقام حاکم بر آن سرزمین ضرورت داشت روش بین‌المللی کردن تحمیل شد. کلیه روش‌هایی که برای بین‌المللی کردن سرزمینی و یا بخشی از آن انجام می‌گرفت مقدمه‌ای داشته است و آن پذیرفتن و رضایت کشوری بوده که از نظر حاکمیت ارضی صلاحیت داشت و حسب قراردادی امتناع خود را لز ادامه حاکمیت آن سرزمین ابراز کرده است. برای مثال می‌توان از بندر طنجه (مراکش) و تریست (ایتالیا) نام برد. اما در مورد بین‌المللی کردن بیت المقدس هیچ یک از این امور انجام نگرفت و باقدرت حاکم بر آن سرزمین مشاوره‌ای صورت نگرفت و اساسنامه بر آن تحمیل شد که به موجب آن شهر بیت المقدس دروضع مجزا قرار گرفت و تحت اداره سازمان ملل متحدد درآمد.

این شیوه نه تنها در مورد بیت المقدس که در مورد بیت‌اللحم هم اجرا گردید.

مقامی که مسئول اداره این سرزمین شدموظف بود از علایق روحانی و دینی پیروان سه آیین یکتاپرستی به نحوی که هیچ یک بر دیگری برتری نیابند حمایت کند.

چنین بود راحل ناصواب قضایی در این مساله ساده در صورتی که سزاوار آن بود که مسئله با احترام به حقوق مقام

موجب تجزیه و متلاشی شدن ملت فلسطین خواهد بود. بعلاوه باید یادآوری کرد که انتقال افراد با موافقت آنان، ولو به طور ضمنی ملازمه دارد؛ واضح است آوارگان تنها یک آرزو دارند، آن هم بازیابی کانون‌های زندگی خود است نه اینکه بیشتر از آن دور شوندو یا اینکه هر امیدی را برای بدست آوردن مجدد آن از دست بدهند. ملت فلسطین موجودیتی مسلم و غیر قابل انکار است اگر بخواهند این ملت را پایراکنند در سرزمین‌های عربی تجزیه و تقسیم کنند غیر از آن نیست که بخواهند این ملت را از صحنه جهانی محو کنند.

موقع کشورهای عربی در ارتباط با آوارگان فلسطینی

کشورهای عربی برخلاف اظهارات صهیونیست‌ها هرگز از انجام تعهدات و الزامات ناشی از همکاری مشترک که آنان را با برادران فلسطینی‌شان پیوندمی دهد کوتاهی نکرده است. حدود این همکاری محسوس و واقعی و به دلایل سیاسی روشن است. هیچ کشور عربی مسئولیت قتل عام سیاسی ملت فلسطین را طریق جذب کلیه آوارگان در میان ملت خود بر عهده نمی‌گیرد.

کمک اعراب به آوارگان در وله اول تهیه نیازهای اصلی آنان بود که این یاری رساندن ناشی از حس برادری میان اعراب و ملت فلسطین بود. چون آن‌ها از یک قوم و امت هستند. کشورهای عربی که اکثریت آوارگان فلسطینی را پناه داده اند از سال ۱۹۴۸ به منظور حمایت‌های لازم درباره آوارگان و در ترتیجه برای حل مسائل قضایی و اقتصادی و اجتماعی آنها که مسائل مهم و قابل ملاحظه‌ای است تصمیماتی راخذ کردند. برای اجرای این تصمیمات تدابیری اتخاذ شد تا آوارگان بتوانند به آسانی ملیت کشوری را که ایشان را پذیرفته است کسب کنند تا حقوق و تکاليف اهالی آن کشور را بدست آورند.

به طور مثال کشور اردن در سال ۱۹۴۹ اعلام کرد: اشخاصی که در سرزمین اردن هاشمی اقامتگاه دائم دارند و دارای ملیت فلسطینی باشند و اجد ملیت اردن محسوب می‌شوندو به تبع دارای حقوق و تکالیف اهالی اردن می‌باشند.

ساخر کشورهای عربی نیز شرایط تحصیل ملیت کشور

۱۹۶۷ این ادعای محکوم نمود. مجمع عمومی الحق قسمتی از اردن را محکوم کرد و اسرائیل را دعوت کرد تا کلیه تدابیری را که برای دگرگون ساختن اساسنامه آن شهر اتخاذ کرده است باطل سازد. اسرائیل به هیچ‌یک از مقررات منع الحق توجه نکرد و برخلاف آرای سازمان ملل و افکار عمومی جهان همچنان بر سیاست‌های خود پایدار است.

آوارگان عرب فلسطین

داستان فاجعه آمیز فلسطینیان، تنها با مصادره سرزمین‌هایشان خاتمه نیافت بلکه به همراه غصب سرزمین، آنها مجبور به ترک سرزمین خود و خلع بدان اموال گردیدند.

بیش از یک میلیون و نیم نفر که اکثریت رازنان و کودکان تشکیل می‌دادند اعم از مسلمانان و مسیحی در اثر عملی ناروا بی مقصد بی وسیله زندگانی و محروم از سرزمین‌های مادری در راه‌ها و جاده‌ها سرگردان شدند.

در سال ۱۹۶۴ که دفتر سازمان ملل در شرق نزدیک برای آوارگان فلسطین تشکیل شده بود اعلام کرد، آوارگان در تنگستی شدید در شرایطی تأثیر آور و در وضعیتی وحشت‌زابه زندگی ادامه می‌دهند.

صهیونیست‌ها در مواجهه با این واقعیت می‌گویند وجود چنین مسأله‌ای و دوام آن بر عهده کشورهای عرب است.

به عقیده صهیونیست‌ها اعراب باید آوارگان را پذیرند و به آنان کمک کنند و آنها را در جمعیت خویش مستحیل نمایند. ادعای صهیونیست‌ها که قصیه آوارگان را انتقال ساده یک عده افراد فرض می‌نماید اگرچه در ابتداممکن است عده‌ای زودبار را بفریبد، اما در حقیقت یک نیرنگ و فریبکاری سیاسی است. در واقع اگر اسرائیل یهودیانی را که مثلاً از شمال آفریقا آمدند پذیرفته است مسلم است که این جذب مهاجر نه تنها مطلوب او بوده بلکه هدف و مقصد غایی او به شمار می‌رود زیرا برای اینکه بتواند وحدت یهود را عملی سازد ابتدا باید این قوم پراکنده در تمام سرزمین‌هارا در یک سرزمین مشخص و واحد گرد نماید.

آیا اسرائیل نمی‌داند که اثر جذب آوارگان در کشورهای عربی با اثر جذب مهاجرین یهودی در اسرائیل متفاوت است؟

جذب افراد در کشورها که اسرائیل پیشنهاد می‌کند در مورد یهودیان موجب اتحاد است اما درباره فلسطینیان

اموال نابود شده و خسارت دیده غرامت تعیین شود. اشد این مقررات در تصمیم قطعنامه ۱۹۴، در تاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۴۸ می باشد.

به طور کلی مجمع عمومی، بین قبول شدن اسرائیل در سازمان ملل و اجرای تصمیم ۱۹۴ را ببطه مستقیم برقرار کرده است. این پیوند در نص ۲۷۳ مورخ ۱۱ مه ۱۹۴۹ مه که مربوط به پذیرش اسرائیل در سازمان ملل است صریحاً بیان شده است.

مجمع عمومی در تصمیم ۳۹۳ مورخ ۱۴ دسامبر ۱۹۵۰ تأکید کرده است که نه بازگشت آوارگان به میهن خود صورت گرفته، نه استقرار مجددشان تحقق یافته و نه ترمیم اقتصادیشان انجام گرفته است. تادیه غرامت هم صورت نگرفته است. از آن تاریخ، مجمع عمومی به کرات تذکر داده است مقررات بند ۱۱ تصمیم ۱۹۴ مربوط به بازگشت آوارگان به میهن نیز تبیجه بخش نبوده است.

تمام این تبیخ‌ها هم صهیونیست‌هارا منفع نساخت، اسرائیل با این روش نه تنها سنگینی مسئولیت را به عهده گرفت، بلکه این حق را برای سازمان ملل ایجاد کرد که بتواند اسرائیل را از محيط خود طرد کند و چون اسرائیل مطمئناً با مراجع特 آوارگان به وطن مخالفت می‌ورزد، علیهذا، مفاد این شرط را جرانکرده است و با این عمل تصمیمی را که در محضر سازمان ملل پذیرفته از قانونیت انداخته است.

تبیخ فژادی

پس از حمله ۵ زوئن ۱۹۶۷، هنوز در اسرائیل دویست و پنجاه هزار نفر عرب فلسطینی می‌زیستند و برای این اقلیت رفتاری توأم با تبعیض تحملی می‌شد. اعراب در مقابل کار مساوی دستمزد مساوی نمی‌گرفتند، همچنین امکانات تعلیم و تربیت و کار برای آنان بی‌اندازه ناچیز بود. آنان می‌باشند پروانه عبور داشته باشند و به این ترتیب آزادی عبور و مرور شان به شدت تحت مراقبت و نظرارت بود. پروانه عبور را فقط مأموران امنیتی- نظامی تعویض می‌کردند. افراد عرب به محض اینکه در داخل اسرائیل از محلی به محل دیگر می‌رفتند، غایب محسوب می‌شدند و اموالشان مصادره می‌شد. به علاوه زمانی که گروه تازه‌ای از مهاجران وارد اسرائیل

خود را تسهیل کردند و این امر به هزاران آواره امکان داد تا حقوق و تکالیف مردمان آن کشورهارا کسب کنند. اما اکثریت مردم فلسطین که تنها اشتیاقشان آن است که دوباره به کشور خود بازگردند موافق منحل شدن در این کشورها نیستند.

مدیر دفتر سازمان ملل در شرق نزدیک در سال ۱۹۵۳ طی گزارشی به سازمان ملل متّحد بر این موضوع تأکید کرد: وضع جالبی که روحیه آوارگان را پیوسته نمودار می‌سازدو در سیاست دولت‌های خاور نزدیک تأثیر می‌گذارد هماناً اشتیاق و افر آوارگان برای مراجعت به موطن خود است. مردم فلسطین با هم زندگی می‌کنند و از پراکندگی و آوارگی که اسرائیلیان موجب آن بوده‌اند اجتناب می‌ورزند و می‌توان گفت گرچه فعلًاً فلسطین عربی به عنوان کشور موجودیت نیافته اما با وجود اردوگاه‌های فلسطینی، فلسطین در هیأت اجتماعی‌های متشکل باقی و برقرار است و می‌رود که در آینده نزدیک به یک کشور مستقل تبدیل شود.

آوارگان فلسطینی هیچ نوع تمشیتی را برای وضع فعلی خود نمی‌پذیرند مگر وضعی که حقوق آنان را، حقوقی که مشمول مرور زمان نخواهد شد حفظ کند و به غیر خواسته خود که همان ایجاد کشور و دولت فلسطین است رضایت نمی‌دهند.

بازگشت پناهندگان فلسطینی به وطن، شرط پذیرفته شدن اسرائیل در سازمان ملل متّحد کلیه کشورهای عضو سازمان ملل متعین مطیع الزامات ناشی از منشور سازمان ملل هستند و پس از پذیرش در سازمان باید مقررات آن را محفوظ بدارند. اسرائیل با این شرط در سازمان ملل پذیرفته شد که برخی از تصمیمات مخصوص مجمع عمومی به ویژه تصمیمات مربوط به آوارگان را به اجراء درآورد. الزامات دشواری که بر عهده اسرائیل بود کیفیت استثنایی داشت و آن به دلیل شرطی بود که نخستین مسئولیت صهیونیسم را مشخص می‌کرد.

مجمع عمومی با استناد به اصولی که ماده ۳ اعلامیه حقوق بشر X مقرر داشته است پیوسته حق بازگشت آوارگان را به میهن خود به رسمیت شناخته است.

مجمع عمومی از سال ۱۹۴۸ توصیه کرد که این امر باید با سریع‌ترین حد ممکن به مرحله اجراء آید و برای کلیه

متتشابهی وضع نمود: «حمایت از تساوی حقوق اقلیت، اصل عدم تبعیض».

مجمع عمومی سازمان ملل در ۲۰ نوامبر ۱۹۶۳ راجع به حذف هر گونه تبعیض نژادی به اتفاق آراء تصمیمی را تصویب کرد که اسرائیل جزو رأی دهنده‌گان بود. مجمع عمومی در بدو امر در مقام توجه به اصول کلی، تبعیض بین اینان بشر را «به سبب نژاد و رنگ، یا از تبار بومیان محل بودن، را به منزله نفی اصول منشور ملل متحده» شناخت.

آنگاه که مجمع در مقام اجراء قرار گرفت، وقتی تصمیم تصویب شد، مجمع عمومی قبول طریقه‌های عینی و مخصوصی را برای حذف انواع تبعیض‌های نژادی مورد نظر قرارداد.

همچنین مجمع عمومی در ۲۱ دسامبر ۱۹۶۵ قرارداد بین المللی راجع به الغای هر گونه تبعیض نژادی را پذیرفت. اسرائیل در تاریخ ۷ مارس ۱۹۶۲ به این قرارداد پیوست، بنابر این به این سند رسمی وابسته شد که ماده دوم آن مقرر داشته است: کشورهای اعضاء کننده قرارداد، تبعیض نژادی را محکوم می‌دانند و معتقدند با همه وسائل لازم، بین‌رنگ، سیاستی را پیروی کنند که هدف آن حذف الغای هر گونه تبعیض نژادی است. پس تردید نیست که اسرائیل مقررات قراردادی را که از اعضاء کننده‌گان آن بوده نقض کرده است. در تئیجه رفتار تبعیض آمیز و عمل غیر انسانی که اسرائیل با اقلیت عرب فلسطین می‌کند نقض حقوق موضوعه بین المللی است و همچنین ناقص قراردادی است که هر گونه تبعیض نژادی را منوع دانسته است و اسرائیل هم آن را اعضاء نموده است.

توسعه طلبی صهیونیست‌ها بر مسئولیت سازمان ملل متحده افزوده است.

اسرائیل که به سیاست توسعه طلبانه خود پایبند است مهاجرت یهود را تشویق می‌کند و به حسب قاعده از بازگشت آوارگان به میهن‌شان جلوگیری می‌نماید. سرنوشت بی‌نصیبی که بهره عرب فلسطینی بوده در سطور چنین سیاستی ثبت گردیده است. تبعیض نژادی که افراد عرب فلسطینی در چنگال آن اسیر ندهدی جز تسریع روند عزیمت اعراب از فلسطین به منظور تسهیل استقرار مهاجران یهودی ندارد. اسرائیل که منطق خاص خود را دارد با هر طریقه و تدبیری که مغایر توسعه طلبی او باشد مخالف است.

می‌شدند ساکنان دهکده‌های عربی از محل خود اخراج و مهاجران جدید جای آنان را می‌گرفتند. همانند قوانین نژادی آفریقای جنوبی، در اسرائیل نیز قانون نژادی به فرمانده قوا مسلح اسرائیل حق می‌دهد هر عربی را که بخواهد تامدّت یک سال تمام بازداشت کند بی آنکه بخواهد دلیل توفیق را به او بگوید. اجرای مستمر این قانون بیان کننده علت زندانی بودن برخی از جوانان عرب است.

هدف و قصد دولت اسرائیل از اینگونه اعمال، ایجاد فضای رعب و وحشت، برای متواری ساختن فلسطینیان از مناطق اشغالی و وادار ساختن ایشان به ترک اسرائیل بود.

سیاست تبعیض نژادی اسرائیل، ناقض حقوق بین الملل می‌باشد. حقوق بین الملل اعمال هر گونه تبعیض را علیه اقلیت‌های هر کشوری ممنوع می‌داند و دیوان دائمی دادگستری بین المللی، اصل عدم تبعیض نژادی و مذهبی را به طور صریح پذیرفته است.

از جمله، این دیوان در رای ۴ فوریه ۱۹۳۳ مربوط به رفتار با مردم لهستان در سرزمین دانزیک^۸ تبعیضی مبنی بر ملیّت و نژاد و زبان را از حیث عمل و چه از حیث حق منسخ ساخت. همچنین به موجب حکمی دیگر در تاریخ ۱۹۳۵ در مورد مدارس آلبانی اعلام کرد: «اتباع اقلیت باید مانند سایر اتباع اکثریت کشور، از تساوی کامل برخوردار باشند». بعلاوه مقرر داشت: «برای گروه‌های اجتماعی که در کشوری زندگی می‌کنند که از حیث نژاد و زبان یا مذهب با نفوس آن کشور متفاوتند باید امکان زیست مسالمت آمیز و همکاری صمیمانه با مردم آن کشور تأمین شود». این اصل متنضم آثاری است.

تمام اقلیت‌ها حق دارند که از حیات و آزادی‌های اساسی برخوردار شوند و از حقوق مدنی و حقوق سیاسی آنها حمایت شود. حقوق قراردادی نیز به توبه خود برای این اصل، مقامی ارجمند پذیرفته است.

تعهدات دو طرفه سازمان ملل متحده نیز، اصل عدم تبعیض را پذیرفته‌اند.

قراردادهای دو جانبه متعدد، اصل عدم تبعیض را پذیرفته بود. اماً منشور جامعه ملل نیز که برای حفظ اقلیت‌ها شیوه‌ای پیش‌بینی می‌کرد آن اصل را پذیرفت. در معاهدات صلح سال ۱۹۴۷ نیز این اصل پذیرفته گردید و به رسمیت شناخته شد.

سازمان ملل متحده، در ماده ۷ اعلامیه حقوق بشر، اصول

است.

اسرائیل هیچ یک از تصمیمات سازمان ملل متحده را الجرا نکرد.

همچنین به تصمیم شماره ۹۹ شورای امنیت که در تاریخ ۱۷ نوامبر ۱۹۵۰ کمیسیون مختلط مبارکه موقتی را مأمور رسیدگی به شکایت مصر در موضوع اخراج فلسطینیان کرد و از طرفین، اجرای تصمیمات کمیسیون را در مورد بازگشت آوارگان به دیار خویش را خواست، اعتنایی نکرد.

این تصمیم شورای امنیت نیز مانند سایر تصمیمهای به صورت نقشی بی جان بر ورق دفتر باقی ماند. در چنین شرایطی بی جانیست اگر ادعا شود که تمام این ناهنجاری‌ها که از سوی اسرائیل انجام گرفته است از تصمیم سال ۱۹۴۷ سازمان ملل متحده درباره تقسیم فلسطین ناشی شده است و آیا این عمل شکستی بزرگ برای سازمان ملل متحده نیست؟ هر سال قضیه آوارگان در دستور کارهای سازمان ملل قرار می‌گیرد و هر سال سازمان بین‌المللی، حقوق آوارگان را از نو تأیید و تصدیق می‌کند اما ابراز حسن نیت برای این مشکل کافی نیست، بلکه باید نظرارت بر اجرای تصمیمات با کیفرهای مناسب واقعی همراه باشد. فقدان چنین کیفرهایی علیه اسرائیل موجب شکست‌های زیان‌بخشی گردیده است، و همه چیز را بازیچه تجاوز و ملعبه توسعه طلبی‌های صهیونیستها که آوارگان قربانی آند، کرده است.

نتیجه‌گیری

چهارده میلیون یهودی پراکنده در جهان، از طرف اسرائیل و سازمان‌های نیرومند آن زیر لوای فرمانبرداری و فداری مضاعف سیاسی خواهناخواه اداره می‌شوند. بسیاری از یهودیان عملاً و عامداً این مطلب را پذیرفته‌اندو گاهی فرمانبرداری و فداری‌شان در مورد اسرائیل بیشتر است تا در مورد کشوری که تبعه آند، یعنی در این امر، نظم تقدیر اباه سود اسرائیل وارونه کرده‌اند. تصور ذهنی صهیونیستها بر این عقیده استوار است که یهودیان جهان باید موجودیت ملی را در دیار تاریخی دوازده قبیله صورت فعلیت دهند، اسرائیل بر آن است تابه آنچه مایه پراکنده‌گی اوست پایان دهد حتی اگر بیشتر یهودیان، از ترک دیاری که شاهد تولد آنان و نیاکان بسیار دورشان بوده است، برای توطن در سرزمینی ناشناخته، ابراز نفرت کنند. چون بطوری که همه

به خصوص با توصیه‌های سازمان ملل درباره بازگشت مجدد مردم فلسطین به وطن خود، سازمان ملل، به سهم خویش اشتیاق خود را در کمک به آوارگان اثبات کرده است، اما این میل و شوق اثرات قطعی نداشته است. اقدامات انسانی و نیکوکارانه نیز مانند عمل سیاسی سازمان ملل متحده به نحو فاجعه‌آمیزی ناتمام و ناپوش ماند.

شکست سیاسی سازمان ملل متحده

سازمان ملل در سال ۱۹۴۷ طرح تقسیم فلسطین را تصویب کرد، بنابراین تردیدی نیست که سازمان ملل، مسئول آشوب‌ها و اغتشاشاتی است که موجب مهاجرت ناخواسته فلسطینیان از کانون زندگی خویش گردیده است. سازمان ملل اگر نسبت به آوارگانی از طبقه دیگر مقید به الزامات اخلاقی باشد، دینی که به قربانیان فلسطینی دارد بیش از حمایت ساده از اصل است. چنانکه مجمع عمومی نیز برای آوارگان فلسطینی حق بازگشت به وطن و استفاده از غرامت خساراتی را که بر آنان وارد شده به رسمیت شناخته است.

مجمع عمومی، بنایه تصمیم ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷، تصمیم حمایت حقوق عرب را در مورد اموال الشان توصیه کرده و هر تجاوزی را به حقوق آنان منوع دانسته است. اماً تصمیم ۱۹۴ به تاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۴۸ چنین مقرر داشته است: «جاده که هر چه زودتر به آوارگانی که تمایل دارند، اجازه داده شود به کانون خود بازگردند». منظور اصلی از این تصویب‌نامه در واقع بیشتر مدارا با طرفین بود تا حل قطعی مسئله.

بدین ترتیب سازمان ملل متحده، کمیسیون سازش را مأمور حفظ حقوق آوارگان و مایملک آنان کردو به آن مأموریت داد تا به نام ملل متحده موجبات تسهیل استفاده از کلیه حقوق آوارگان را فراهم آورد. این مأموریت در بنده تصویب‌نامه ۱۴ دسامبر ۱۹۵۰ با این عبارت تأیید شده است که کمیسیون سازش باید مشاوره خود را با طرفین ذینفع در مورد اقداماتی که منجر به حفظ حقوق آوارگان و مایملک آنان می‌شود ادامه دهد.

اماً اسرائیل با جمع آوری اموال اعراب و جلوگیری از انتقال آن به خارج، قانون مربوط به اشخاص غایب را در مورد آن اموال اجرا کرد. حال آنکه آوارگان را نمی‌توان به منزله اشخاص غایب دانست. بلکه اسرائیل است که برخلاف تصمیمات ملل متحده، این کیفیت را بر آنان تحمیل کرده

اشغال شده از حد صلاحیت‌هایی که برای قوای اشغالگر شناخته شده، تخطی کرده و ازین رو از اختیارات خود تجاوز کرده است، در سایر مناطق نیز اشغال را به الحاق تبدیل و اساس حقوق بین‌الملل را نقض کرده است. الحق وقی قانونی است که قدرت حاکم بر آن منطقه، صریحاً از سرزمین خود که تحت اشغال در آمده است صرفظیر کند. چه کسی این توجیه شگفت‌آور را باور کرد؟ بی‌شک به همین علت است که امروز پس از الحق سرزمینها، که در سال ۱۹۶۷ صورت گرفت، دیگر زحمت توضیح ندارند اعلامیه‌ها با آرامش و اطمینان، ابراز می‌شود، زور و قدرت نظرهارا توجیه می‌کند.

مجلس شورای اسرائیل در ۲۷ ژوئن ۱۹۶۷ به الحق قسمتی از اورشلیم که هنوز عربی مانده بود رأی داد و به این ترتیب، اعتراف کردن که هدف واقعی از تجاوز ۵ ژوئن جز این نبوده است و اگر قبول کنیم اعراب از تصرفات گذشته اسرائیل چشم‌پوشی کنند و فقط راجع به تصرفات حال مدعی باشند، چون، پیوسته تصرف حال، قدیمی می‌شود، بنابراین باید از هر تصرف قدیمی صرفنظر کردو به حال پرداخت و حال نیز بی‌درنگ زمان ماضی خواهد شد.

چه غم‌انگیز و چه منحصر است سرنوشت فلسطین. از فردای نخستین جنگ جهانی که زنجیر استعمار گستاخ بذر آزادی اقوام پاشیده شد، بسیاری از ملل اسیر، آزادی از دست رفته را بازیافتند اماً فلسطین که در راه استقلال سیر می‌کردو در همان اوقات که آماده وصول به آن بودا ز آن محروم گردید. بی‌نظمی تاریخ، کاری را برخلاف جهت به حرکت در آورد و در سال ۱۹۴۷ مسیر حادثه به نقطه شومی رسید. فلسطین عربی که از سال ۱۹۲۰ دارای حکومت محلی بود و عده نزدیک استقلال به او داده بودند، نمودار حادثه‌ای استثنایی شد، یعنی حالت شگفت‌انگیز ملتی نوجوان را یافت که در زیر ضربه‌های صهیونیسم مرده متولد شد. سیر سرنوشت فلسطین را با خطای عمدی منحرف کردن. وقوع این فاجعه در جهانی که خود را از تسلط شیطانی اهرمنان اشغالگر رهایی کند بس در دنک و تحمل ناپذیر است. اماً شرایط و اوضاع بین‌المللی و رشد فرهنگ سیاسی توده‌های جوان فلسطینی و مبارزه‌بی‌امان آنها در راه استقلال و آزادی و رهایی از رنج و شکنجه‌هایی که ملت فلسطین طی سال‌های باگشت و استخوان خود آن را لمس کرده طریق مبارزه را بر علیه غاصبینی که ملتی را از

می‌دانند اسرائیل در شرایط غیرقانونی و دهشت‌زا بوجود آمده است حتی اگر بخواهد نیز نمی‌تواند از جستجوی دائمی برای به دست آوردن «فضای حیاتی» چشم بپوشد. اسرائیل پس از املاعه فلسطین از نقشه جغرافیای جهان، گستاخانه طرحی را تعقیب کرد که به آسانی موجودیت چندین کشور عربی را از حیث کشورهای مستقل به خطر انداخت. اسرائیل در سه بروارد بزرگ جنگی در سال‌های ۱۹۴۸، ۱۹۴۷، ۱۹۵۶ در هر حمله و هجوم، سرزمینی به یهودیان، باید توسعه یافت، و برای این کار باید فلسطینی‌هارا از سرزمین خود بیرون راند و برای این منظور باید به آنان هجوم برد. نقشه اسرائیل بزرگ که بر سر در کاخ مجلس تل آویو کنده شده است، پیوسته به قانون‌گذاران اسرائیل مقاصد الحق طلبی سرزمین‌های دیگران یادآوری می‌کند. این تحریک دائمی و این تجاوز به استقلال و حاکمیت کشورهای همسایه، مایه رسوایی و ننگ کسانی است که عقیده دارند اسرائیل کشوری است آرامش طلب و صلح جو و این اعراب فلسطینی هستند که هوس قتل عام مردم اسرائیل را دارند.

توسعه پیاپی اسرائیل طی نیم قرن اخیر که به بلعیده شدن روزافزون قسمت‌هایی از کشورهای مختلف عرب که همگی عضو سازمان ملل متحده می‌باشند و حقوق بین‌الملل، حاکمیت و تماییت ارضی آن‌ها را تضمین نموده است منجر گردید. این کشورها پیوسته مورد تجاوز ند بی‌آنکه اطمینان و اعتمادی داشته باشند که کشوری که پیوسته به آنها تجاوز می‌کند از طرف جامعه بین‌الملل کیفر بیندی باز تجاوز او جلوگیری شود. بنایه اصول و عقاید سلیم اشغال نظامی که در بی‌جنگی روی می‌دهد، اساساً کیفیتی موقتی و زودگذر است و برای کشور اشغالگر، صلاحیتی بس محلود ایجاد می‌کند. چنین اشغالی، به حاکمیت کشور، در منطقه‌ای که از طرف نیروی بیگانه اشغال شده است، لطمه نمی‌زند. حقوق بین‌الملل جدید اشغال را به منزله «عارضه‌ای از جنگ که بر قدرت بنا شده است و با قدرت حفظ می‌شود» شناخته است.

پس در این باب، اشغال نظامی بالحق تفاوت دارد و از آن متمایز است. اشغال نظامی به اشغالگر حق حاکمیت سرزمین اشغال شده را نمی‌دهد اماً اسرائیل پس از حمله ۱۹۶۷ امروز علاوه بر اینکه در بعضی از سرزمین‌های

۶. مجله الغبا، جلد چهارم، یهودو صهیونیسم، ترجمه م.ح. روحانی
۱۳۴۵.

منابع خارجی:

1. Nivelle. Mandel. auswanderung die juden nach Phlistin, 1959, s. 182.
2. Elmacora. Flix-Die.Volversamlung der Vereinten Nation Beschloss, 1947, s. 168.
- 3.Waffen stillstand Nahost, 1948, UNO.
4. T. Herzl. Konzeption des juden staates, München, 1971,s. 76-79.
5. Charta der Vereinten Nation, 1965.
6. Baseler program der zionistiche Bewegung, 1940.
7. Geiger. Rudolf. Jüden Flüchtlingen nach Phlistin. Hamburg, 1948, s112-114.
8. K. Dike. Mensch, Umwelt und Natur Zur Prinzipieline bidung im Rahmen der vereinten Nationen, Hamburg, 1985, s. 211.
9. Everyman's United Nations, 1964, pp. 15-16.
10. **Everyman's United Nations**, New York. U.N. Publication, 1968, pp. 91-95.
11. U. N. Commission on Palestine, 1947.
12. United Nations and Work Agency for Palestine Refugees in Near East (UNRWA), 1948.
13. H. Kelsen. allgemein Internationale Recht, Wien, 1957, s.201.
14. Theoder. Herzl. Tages Bücher, Frankfurt, 1948, s.114.
15. Geiger. Rudolf. Geiger. Rudolf. Recht der internationale Beziehungen, 3 Auflage, München, 1981, s. 204.

سرزمین آباء و اجدادی خود رانده است در بر این نسل جدید فلسطین گشوده است و در نهایت ملت فلسطین به حقوق حقه خود که بیش از نیم قرن است تو سط صهیونیست ها پایمال گردیده است خواهد رسید.

یادداشت ها

۱. Philistins از اقوام قدیمی که در آسیا سکونت داشتند و از کرته (Crete) مهاجرت کرده بودند و به فرانز رامسس سوم بین سوریه و مدیترانه ساکن شدند. غزه شهر اصلی آنان بود.
۲. بیزانس: نام قدیم قسطنطینیه
۳. Castillans: بعضی از این اقوام به زبان لادینو (Ladino) که در زبان کاستیلان مشتق است سخن می گویند.
۴. پرولتر همان معنی کارگر است که در فرهنگ سیاسی کموئیسم از آن استفاده می شود.
۵. H. Kelsen. قوانین ملل متحده ۱۹۵۱ ص ۵۹۶ و ۵۹۷ اتریش
6. UNO - States H. Kelsen- Wien 1951-s- 624
۷. سازمان ملل متحده سند الف ۶۰۱۳ دفتر سازمان ملل در شرق ترددیک برای آوارگان فلسطینی U.N.R.WA گزارش اولیه زوئیه ۱۹۶۳ و ۳ ژوئن ۱۹۶۵ صص ۴۵
۸. دانزیک واقع در لهستان

منابع فارسی:

۱. گنجی، منوچهر- سازمان ملل متحده در سوری و عمل قسمت مسئله فلسطین، چاپ کتاب های جیبی، ۱۳۴۲، صص ۵۳۵ و ۵۳۷.
۲. قفر، منصور- فلسطین و اسرائیل، ۱۳۴۸، لبنان، صص ۲۹۲۶.
۳. تاریخ شصت ساله فلسطین، نشر ناشر تهران، ۱۹۶۳، ص ۱۱۳.
۴. براهنی، رضا- عرب و اسرائیل، ۱۳۵۳، انتشارات خوارزمی، ص ۲۲۱.
۵. دکتر انصاری- رضا، مسائل مطروحه در سازمان ملل متحده در مورد تقسیم فلسطین (مرکز مطالعات عالی بین المللی، ۱۳۴۸، نیویورک، صص ۵ و ۶)